

EEN NAAM GEVEN OP NIEUWJAARSDAG

Gemeente van Christus,

Het is 1 januari, het begin van een nieuw jaar. We gunnen elkaar de beste wensen, voorspoed, geluk, gezondheid, een nieuw begin... We hebben dat gedaan, vannacht in kleine kring, vanmorgen hier in de kerk, en we gaan straks misschien naar familie of vrienden om elkaar een gelukkig en voorspoedig nieuw jaar te wensen.

Wat doen we dan eigenlijk? En waarom doen we het? Het zijn maar woorden. Waarom hechten we daar toch zo aan? Hetzelfde geldt voor de kaartjes die we elkaar sturen in deze tijd. Het is kennelijk belangrijk voor ons om de woorden te gebruiken, belangrijk om woorden te geven aan onze intenties.

En wat te denken van de goede voornemens die we uitspreken, elk jaar opnieuw. Misschien zijn er onder ons die cynisch zijn geworden. Het heeft zo weinig zin, eind januari lijkt alles wat we ons hadden voorgenomen al weer geschiedenis te zijn. De weg naar de hel is immers geplaveid met goede voornemens... Maar we blijven het doen, de goede wensen, de goede voornemens. Wat is toch het geheim daarvan?

In de lezingen van vanmorgen gaat het ook over *woorden* en over *namen*. Traditioneel wordt er op nieuwjaarsdag gelezen over de naamgeving van Jezus. Het is een kort vers, het wordt bijna terloops gezegd. Maar het was in de joodse traditie een belangrijk moment. Want een naam was niet zomaar wat, een naam had altijd een *betekenis*. Door een kind een naam te geven gaf je het kind ook een *belofte* mee of een *opdracht*. Daarom kregen profeten vaak ook een nieuwe naam bij hun roeping, een naam die bij de roeping past.

Jozef en Maria hadden zelf deze naam niet bedacht, maar volgens het verhaal van Lucas had de engel die al genoemd, toen Maria dit kind werd beloofd:

*'je zult in je schoot ontvangen en baren,
een zoon, en zijn naam noemen: Jezus'.*

Het was de naam die God zelf aan dit kind wilde meegeven: *God redt!* Een naam met een belofte aan de wereld. Een naam met een opdracht voor dit kind.

Ja, het kind was al bijzonder genoeg, met zo'n geboortegeschiedenis. Een kind van het wonder, een wonderkind. Welk kind wordt aangekondigd door een engel? Maar hoe bijzonder ook het verhaal, zolang het geen naam heeft kan het nog alle kanten op met dit kind. Niet elk beloftekind maakt de beloften waar. Maar dan krijgt het kind een naam, een naam van God zelf. En met die naam krijgt het ook een opdracht: *God redt!* Het verhaal zegt ons: nu zal het waar worden, nu moet het waar worden. God zal reddend optreden, als Hij zo zijn naam reddend verbindt aan dit kind.

In onze tweede lezing wordt Gods naam ook gelegd op mensen. God vertelt Mozes hoe hij de zonen van Israël zegenen moet, hij geeft hem woorden mee, woorden die ook wij elke zondag nog horen:

*De Heer zal je zegenen en bewaken
De Heer laat zijn aanschijn tot je oplichten en is je genadig
De Heer heft zijn aanschijn tot je op en legt op jou vrede*

Want, zo zegt God, zo 'leg je mijn Naam op de zonen van Israël'. Zegenen is: Gods naam op iemand leggen, zegenen is iemands naam met *Gods naam* verbinden.

Het is ons vreemd zoveel betekenis en zoveel kracht aan een naam of aan een woord toe te kennen. In de bijbel is dat helemaal niet vreemd. Het hebreeuwse woord '*dabar*' betekent zowel woord als daad. En gelovige jood hecht zoveel betekenis aan een naam, dat de naam van God niet durft uit te spreken. Nooit zul je hem horen spreken over Jahweh. Hij heeft het over 'De Heer' of over 'De Ene', of over 'De Naam' (hasjem).

Een naam roepen is in de bijbel bijna *scheppen*. God scheidde het licht van het donker, maar pas toen hij tot het licht riep: '*Dag!*' was het dag en pas toen hij tot het donker riep: '*Nacht!*', was het nacht. Hoe bijzonder was het dan ook dat God het aan de mens overliet om namen te geven aan alle levende dieren. Zo werd de mens medeschepper, medeverantwoordelijke voor alles wat leeft.

Wij staan nu op de drempel van een nieuw jaar. Het jaar heeft nog geen naam, nog geen betekenis. Het jaar ligt blanco en leeg voor ons open. Alleen een getal hebben we eraan gegeven: we leven in het jaar 2008. Wat zal het worden? Gewoon een willekeurig volgend jaar in de sleur van ons leven? Een jaar waarin we alle pijn en lijden van het vorige jaar weer met ons mee torsen? Of wordt het ook een jaar 'van onze Heer', durven we de naam van God te leggen op dit jaar?

Daarom is het belangrijk dat we elkaar toeroepen: het is goed! Dit jaar zal *goed* zijn, dit jaar zal *nieuw* zijn, dit jaar zal *gelukkig* zijn! Daarom geven we het jaar

voor onszelf een thema mee door onze voornemens: dit jaar zal het jaar zijn van verandering, van vernieuwing, of juist het jaar van trouw, het jaar van samen-zijn, het jaar van liefde.

'Maar', zult u misschien zeggen, 'het zijn toch nog altijd alleen maar woorden?' Een naam geven is toch niet *toveren*? Nee, dat klopt: ook het kind dat de naam Jezus kreeg ging een weg die ver leek af te buigen van de belofte dat God zou redden. Het ging van aanvankelijk succes naar afwijzing, eenzaamheid, uiteindelijk zelfs lijden en dood. Maar in die weg, dwars door die weg, maakte God de belofte die hij in de naam meegaf toch waar.

Een jaar dat we 'goed' willen noemen, zal niet altijd gemakkelijk zijn. Een 'voorspoedig' jaar zal lang niet altijd een welvarend jaar zijn. Een nieuw jaar gaat niet noodzakelijk over rozen. Maar een jaar waar de we naam van God over willen roepen zal wel een *gezegend* jaar zijn. Een jaar waarin God de ruimte krijgt om zijn beloften aan ons waar te maken, een jaar dat een betekenisvol volgend hoofdstuk toevoegt aan het levensboek dat alleen onze naam draagt. Een jaar waarin wij tot onze bestemming komen, waarin God tot zijn bestemming komt met ons.

Laten we elkaar met volle ernst en met oprechte aandacht zeggen: ik wens je een goed jaar! Laten we elkaar zegenen en zeggen: Ik roep de naam van God uit over dit jaar, voor jou, voor mij. Laten we de voornemens die we hebben en die we oprecht in ons hart koesteren. Misschien zelfs opschrijven, inlijsten, er ernst mee maken, er een 'naam' van maken en er zo een opdracht van maken. Zo worden we medescheppers van ons eigen leven, zo nemen we de verantwoordelijkheid die God geeft.

Zo wordt 2008 het Jaar onzes Heren 2008.

Amen